

Sygn. akt I ACa 206/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Kaźmierska
Sędziowie:	SSA Marta Sawicka (spr.) SSA Maria Iwankiewicz
Protokolant:	sekretarz sądowy Piotr Tarnowski

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa R. G. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 10 grudnia 2013 r., sygn. akt I C 310/10

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

M. Iwankiewicz W. Kaźmierska M. Sawicka

Sygn. akt I ACa 206/14

(...)

Pozwem z dnia 30 listopada 2009 r. oraz w dalszych pismach procesowych i ostatecznym sprecyzowaniu żądań na rozprawie w dniu 26 listopada 2013 r. powód R. G. (1) w związku z wypadkiem przy pracy jakiemu uległ w dniu 11 maja 2006 r. w zakładzie pracy (...) Sp. z o.o. w S. żądał od pozwanego (...) S.A. w S. zasądzenia na jego rzecz następujących kwot:

1. kwotę 200.000,- zł wraz z odsetkami od dnia 24 czerwca 2008 r. do dnia zapłaty - tytułem zadośćuczynienia za doznane obrażenia ciała, cierpienia psychiczne i fizyczne towarzyszące wypadkowi przy pracy;

2. kwotę 64.000,- zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 grudnia 2009 r. na która składa się:

- miesięczna kwota renty wyrównawczej w wysokości po 2.500,- zł, za okres od grudnia 2007 r. do 30 listopada 2009 r.;

- miesięczna kwota renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości po 100,- zł za okres od sierpnia 2006 r. do 30 listopada 2009 r.;

3. kwotę 2.500,- zł miesięcznie od dnia 1 grudnia 2009 r. płatną do 10-go każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w przypadku zwłoki w płatnościach którejkolwiek z rat - tytułem renty wyrównawczej.

4. Nadto powód żądał ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość - istnienia roszczenia z tytułu doznanych obrażeń ciała, cierpienia psychicznych i fizycznych towarzyszących wypadkowi przy pracy z dnia 11 maja 2006 r. w Zakładzie (...) Sp. z o.o. w S..

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 maja 2010 r. pozwany (...) S.A. w S. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa adwokackiego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,- zł. W uzasadnieniu stanowiska pozwany wskazał, iż w istocie zawarł z pracodawcą powoda umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej potwierdzonej polisą (...). Polisa obejmowała okres od 18 listopada 2005 r. do 17 listopada 2006 r. Podstawowy zakres ubezpieczenia został rozszerzony o klauzulę 004 – szkody na osobie wyrządzone pracownikom z sublimatem odpowiedzialności ubezpieczyciela do kwoty 500.000,- zł. Podał, iż w ramach czynności likwidacyjnych po zgłoszeniu przez powoda szkody, pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie w kwocie 15.150,- zł. Podał, że w toku czynności ustalono, że maszyna do produkcji kostki brukowej była sprawna technicznie, podlegała okresowym przeglądom, które przechodziła bez zastrzeżeń. Powód został przeszkolony na stanowisku pracy, a przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło, aby przyczyną wypadku było jakiegokolwiek zaniedbanie pracodawcy związane ze stanem technicznym urządzenia czy też przestrzeganiem przepisów bhp w zakładzie pracy oraz procesów technologicznych. Powyższe, zdaniem pozwanego, powoduje brak podstaw by uznać, że przyczyną wypadku było zawinione w świetle art. 415 k.c. działanie bądź zaniechanie pracodawcy.

Pozwany zakwestionował wysokość żądanego zadośćuczynienia uznając, że jest ono zawyżone. Podał, że powód jest częściowo zdolny do pracy i rokuje na podjęcie zatrudnienia przy czynnościach niewymagających pełnej sprawności lewej ręki. W dalszej kolejności pozwany zakwestionował żądanie zasądzenia renty wyrównawczej, oraz renty z tytułu zwiększonych potrzeb, zarzucając, iż renta wyrównawcza winna zostać ograniczona o kwotę, jaka pozwany mógłby uzyskać w związku z podjęciem częściowego zatrudnienia, a nadto powód nie wykazał związku pomiędzy wypadkiem za potrzebą opieki osoby trzeciej i zakupu lekarstw.

Żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za szkody mogące powstać w przyszłości w ocenie pozwanego jest niezasadne z uwagi na brak interesu prawnego powoda w świetle art. 189 k.p.c.

Z ostrożności procesowej pozwany zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia na podstawie art. 422 § 1 k.c. wskazując, iż szkoda w przedmiotowej sprawie powstała w dniu 11 maja 2006 r., zatem trzyletni okres przedawnienia upłynął w dniu 11 maja 2009 r. Nadto pozwany powołał się na art. 819 § 3 k.c.

W piśmie procesowym z dnia 14 lutego 2012 r. pozwany zarzucił, iż powód przyczynił się do powstania szkody, gdyż znajdował się w strefie w której nie wolno było się poruszać.

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 168 710 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, a także rentę wyrównawczą w kwotach:

- od sierpnia 2006 roku do 30 kwietnia 2007 roku - po 2500 zł;
- od 1 maja 2007 roku do 7 maja 2007 roku kwotę - 538, 80 zł;
- od 8 maja 2007 roku do 3 listopada 2007 roku - po 1000 zł;
- od 4 listopada 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku - po 1456,26 zł;
- od 1 stycznia 2008 roku do 28 lutego 2008 roku - po 1511,38 zł;
- od 1 marca 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku - po 1486,62 zł
- od 1 stycznia 2009 roku do 28 lutego 2009 roku - po 1719,73 zł;
- od 1 marca 2009 do 31 grudnia 2009 roku - po 1654, 46 zł;
- od 1 stycznia 2010 roku do 28 lutego 2010 roku - po 1790,28 zł;
- od 1 marca 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku - po 1761,74 zł;
- od 1 stycznia 2011 roku do 28 lutego 2011 roku - po 1866,95zł;
- od 1 marca 2011roku do 31 grudnia 2011 roku - po 1846,10 zł;
- od 1 stycznia 2012 roku do 28 lutego 2012 roku - po 1916,85 zł;
- od 1 marca 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku - po 1862,26 zł;
- od 1 stycznia 2013 roku do 28 lutego 2013 roku po 1835, 28 zł;
- od 1 marca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku - po 1806,43 zł;

wszystkie z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty, a następnie rentę wyrównawczą w wysokości 1806,43 zł, płatną do 10-go każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od miesiąca stycznia 2014 roku.

W punkcie trzecim Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie po 100 zł miesięcznie, poczynając od sierpnia 2006 roku przez kolejne miesiące - aż do miesiąca listopada 2007 roku włącznie z odsetkami ustawowymi od poszczególnych rat miesięcznych liczonymi od dnia następującego po ostatnim dniu miesiąca, za który przypadła ta rata.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy oddalił żądanie pozwu, uwzględniając je dalej jedynie w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące pojawić się w przyszłości.

Zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5040 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, pozostawiając referendarzowi sądowemu rozliczenie kosztów sądowych przyjmując, że co do zasady będą one rozliczone na podstawie art. 98 k.p.c. przy przyjęciu, że powód wygrał proces w 85%, a także, że był zwolniony z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód R. G. (1) ur. (...) zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. w R. na umowę o pracę z dnia 8 maja 2006 r. na czas określony do dnia 7 maja 2007 r. na stanowisku operator maszyny. Miejsce wykonywania pracy – S. ul. (...). Pełny etat za wynagrodzeniem w kwocie 7.585,- zł brutto plus premia uznaniowa. Termin rozpoczęcia pracy 8 maja 2006 r.

Możliwość wcześniejszego wypowiedzenia za dwutygodniowym wypowiedzeniem. (...) Sp. z o.o. w R. ma 5 oddziałów, w tym w S..

W dniu 11 maja 2006 r., powód będąc zatrudnionym w Zakładzie (...) Sp. z o.o. w R. w trakcie wykonywania pracy w zakładzie pracy w S. – przy obsłudze automatu do produkcji kostki brukowej uległ wypadkowi przy pracy w ramach którego został uderzony w dłoń i lewy nadgarstek przez element ciągu technologicznego do produkcji kostki brukowej, tj. chwytak, co spowodowało uraz ciała.

Do obowiązków powoda należało nadzorowanie prawidłowego ustawienia pakietu kostek brukowych. Powód wraz z J. D. (1) stał na linii produkcyjnej układając folię. Stwierdzili, że na pierwszym stanowisku nie ma folii i J. D. (1) polecił powodowi, aby poszedł położyć folię. Powód zatrzymał maszynę (pakieciarkę) przyciskiem przy pulpicie, który obsługuje automat, odczekał sprawdzając czy się nie załączy, stwierdził że stoi, a następnie poszedł poprawić folię. Maszyna jednak ruszyła, powód odwrócił się i stwierdził, że maszyna jest tuż przy nim, instynktownie chciał ją odepchnąć lewą ręką, co nie było oczywiście możliwe, maszyna wjechała w powoda w ten sposób, że zgięło go i pociągnęło powoda w stronę belek, zdążył lewą ręką osłonić głowę, co spowodowało bardzo silne uderzenie chwytakiem i zmiążdżenie lewej ręki powoda. Po uderzeniu odszedł od maszyny samodzielnie schylając się i dopiero wtedy podbiegł do niego kolega.

Powód nie przechodził pod maszyną, drogę miał wolną, bez przeszkód, maszyna była wyłączona. Maszyna nie miała prawa ruszyć, a ruszyła. Maszyna musiała zostać uruchomiona przez osobę trzecią, lub nastąpiło samoczynne jej uruchomienie. W tym czasie na linii był tylko powód i J. D. (1).

Przyczyna ustalona w protokole: złe odczytanie stanu faktycznego przez system komputerowy. Zdarzenie stanowiło wypadek przy pracy.

W czasie i miejscu zdarzenia w zakładzie pracy był monitoring, nie przedstawiono go jednak jako dowodu, a powodowi powiedziano, że wypadek się nie nagrał. Przy maszynie nie było żadnego ogrodzenia (również w wysokości 0,5 m), nie było fotokomórki. Powód nie przeszedł pełnego szkolenia BHP, nie otrzymał świadectwa ukończenia szkolenia.

Przed wypadkiem, przez 4 dni powód był zaznajamiany z czynnościami, które miał wykonywać.

Po zdarzeniu nikt z firmy (...) Sp. z o.o. nie obwinał powoda za wypadek.

Po zdarzeniu powód R. G. (1) został przewieziony Pogotowiem (...) do (...) Publicznego Szpitala (...) w S., gdzie przebywał w Klinice (...) w dniach 11.05.2006 r. - 16.05.2006r. z rozpoznaniem: zmiążdżenie dalszej części przedramienia lewego, złamanie nasady dalszej kości promieniowej lewej ze zmiążdżeniem przemieszczeniem i ubytkiem kości, złamanie dalszej części trzonu kości łokciowej lewej. uszkodzenie nerwu pośrodkowego lewego z ubytkiem, uszkodzenie ścięgna zginacza głębokiego wskaziciela lewego. Zastosowano leczenie operacyjne opracowanie chirurgiczne rany, zespolenie nasady dalszej kości promieniowej płytą „T”, uzupełnienie ubytku kości gruzem kostnym. Zespolenie trzonu kości łokciowej dwoma drutami Kirschnera śródszpikowo. Zeszycie nerwu pośrodkowego i ścięgna zginacza wskaziciela. Drenaż rany, szyna gipsowa.

Wypisany do domu w stanie ogólnym dobrym. Zalecenie dalszej kontroli w poradni podstawowej opieki zdrowotnej i rejonowej poradni chirurgicznej z zaleceniem przyjmowania leku Taromentin. W trakcie pobytu w szpitalu. R. G. (1) dostawał przeciwbólowo Ketonal 3x100mg dożylnie oraz Mannitol i Tartrixon.

Następnie ponownie w dniach 22.10.2006 r.- 25.10.2006r. przebywał w w/w Klinice (...) w S. z rozpoznaniem: staw rzekomy nasady dalszej kości promieniowej lewej po złamaniu zmiążdżeniowym i zespoleniu płytką. Zrost opóźniony dalszego końca kości łokciowej lewej po tym samym urazie i zespoleniu drutami Kirschnera.

Zastosowano leczenie operacyjne, wycięcie stawu rzekomego. Uzupełnienie ubytków w nasadzie dalszej kości promieniowej bloczkiem kości pobranej z prawego talerza biodrowego. Zespolenie płytką „T”, szyna gipsowa.

Wypisany z zaleceniami w dalszej kontroli w poradni opieki podstawowej w Rejonowej Poradni Chirurgicznej w Poradni Chirurgii Ręki za 4 tygodnie w stanie ogólnym dobrym. W trakcie pobytu w szpitalu stosowano leki przeciwbólowe: Paracetamol, Pyralgin oraz morfinę bezpośrednio po zabiegu operacyjnym.

W dniu 18.05.2006r. R. G. (1) po raz pierwszy zgłosił się do Poradni Chirurgicznej gdzie stwierdzono stan po pobycie w klinice chirurgii ręki. W późniejszym czasie powód zgłaszał się na wizyty do Poradni Chirurgicznej w następujących dniach i celach z rozpoznaniem:

- 01.06.2006r. opatrunek, rana czysta, bóle ręki, kontrola za tydzień, rozpoznanie jak w karcie informacyjnej ze szpitala.
- 08.06.2006r.: opatrunek, zlecono kontrolne RTG, ręka w przykurczu zgięciowym, nie ma nawracania ani odwracania, zalecono ćwiczenia bez szyny.
- 22.05.2006r.: opatrunek rana czysta.
- 25.05.2006r.: opatrunek, zdjęto szyny, kontrola za tydzień,
- 19.06.2006r.: zdjęto szynę, znaczne ograniczenia funkcji ręki, brak nawracania. Przykurcz zgięciowy nadgarstka. Zlecono kontrolne RTG.
- 22 czerwca 2006r. RTG kontrolne, brak pełnego zrostu, delikatne ćwiczenia wspomagające, skierowanie do poradni chirurgicznej.
- 10.08.2006r.: wydano druk ZUS ZŁA.
- 07.09.2006r.: nadal ograniczenie znaczne odwracania i nawracania. Rehabilitacja wrastający paznokieć.
- 05.10.2006r. Aktualnie częste bóle ręki.
- 06.11.2006r.: opatrunek, zdjęto szwy. (...).
- 11.12.2006r.: RTG do oceny w klinice. Ograniczenie ruchów nawracania, odwracania ręki, upośledzenie ruchomości kciuka.
- 08.08.2007r.: badanie kontrolne, zniesienie całkowite siły mięśniowej ręki lewej. Skierowanie na badanie RTG.
- 23.08.2007r.: brak odwracania ręki, znaczne upośledzenie ruchów ręki. Kontrolne RTG.
- 27.08.2007r.: cechy zrostu, nadal ograniczenie supinacji i pronacji. Zalecono ćwiczenia. Utrzymują się zaburzenia czucia w zakresie nerwu pośrodkowego. (...).
- 12.11.2007r.: zakończono leczenie chirurgiczne. Diagnoza jak wyżej — stan po zmiążdżeniu przedramienia lewego. (dr n. med. W. J. — specjalista chirurgii). Kolejne wpisy:
- 17.09.2008r.: RTG kontrolne, całkowity zrost kości łokciowej nadal bóle nadgarstka i (...zapis nieczytelny) (dr n. med. P. P.). 1
- 9.08.2009r.: (...zapis w całości nieczytelny).
- 02.09.2009r.: (...zapis w całości nieczytelny), podpis lekarza jak wyżej.
- 07.10.2009r.: zapis nieczytelny, podpis lekarza jak wyżej.

- 22.07.2010r.: bóle okolicy biodra prawego w miejscu pobrania kości. Chorego skierowano do poradni chirurgii ręki (S. G. — specjalista chirurg).

W okresie od 10 kwietnia 2007 r. do 3 maja 2007 r. powód R. G. (1) przebywał rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS w Przedsiębiorstwie Usług (...) i (...) w D. z rozpoznaniem stan po przebyłym złamaniu nasady dalszej kości promieniowej lewej ze zmiążdżeniem, przemieszczeniem oraz ubytkiem kostnej, złamanie dalszej nasady kości łokciowej lewej, uszkodzenie nerwu pośrodkowego z ubytkiem, przebyte uszkodzenie zginacza głębokiego wskaziciela lewego.

W badaniu przedmiotowym przy przyjęciu stwierdzono: kończyna górna lewa, skrócenie kości promieniowej i zniekształcenie nadgarstka. Radializacja. Blizny przedramienia pourazowe i pooperacyjne. Nadgarstek niesymetryczny, obrys poszerzony o 1 cm. Ruchomość ograniczona. Zgięcie grzbietowe 20 stopni, dłoniowe 20 stopni. Pronacja 15 stopni. Supinacja 5%. Ruchomość palców od 2 do 5 pełna. Kciuk ustawiony w przykurczu zgięciowym w stawie śródrečno-paliczkowym pierwszym zaburzenie czucia powierzchniowe kłębu kciuka i palców od 1 do połowy palca 4. Zanik mięśni kłębu. Siła dłoni lewej 3 według Lovetta. Poza tym stan ogólny dobry.

Stosowano zabiegi kinezyterapeutyczne i fizykoterapeutyczne, psychoedukacje, treningi relaksacyjne, edukację zdrowotną.

W wyniku rehabilitacji leczniczej nie uzyskano zadawalającej poprawy funkcjonalności dłoni lewej. Nadal utrzymują się zaburzenia czucia, ból nadgarstka i palców dłoni, które pojawiają się okresowo na zmianę pogody i po przeforsowaniu. W końcowym badaniu przedmiotowym stwierdzono: zgięcie grzbietowe 20%, zgięcie dłoniowe 30%, pronacja 20%, supinacja 10%. Ruchomość palców od 2 do 5 pełna. Pozostałe wyniki jak przy przyjęciu.

Po przeprowadzeniu w pracowni EMG i Potencjałów Wywołanych w dniu 15.10.2008r. w Katedrze i Klinice (...) w S. badania Elektromiografii i Elektroneurografii stwierdzono u powoda: cechy zastarzałego częściowego uszkodzenia nerwu pośrodkowego lewego. Na poziomie nadgarstka badanie nerwu łokciowego lewego nie wykazuje wyraźnych odchyień.

W orzeczeniu lekarskim wykonanym dla pozwanego(...) u R. G. (1) stwierdzono: stan po urazie nadgarstka lewego. Rozpoznanie jak w historii choroby z kliniki chirurgii ręki. Stwierdzono ograniczenie ruchów i brak czucia. Ustawienie przymusowe w zgięciu i w stawie śródrečno-paliczkowym i w stawie PIP wskaziciela lewego. Stwierdzono dodatkowo w zakresie kciuka lewego ograniczenie ruchów i brak czucia. Ograniczenie ruchów i zaburzenia czucia palca trzeciego. Ograniczenie ruchomości nadgarstka lewego, dolegliwości bólowe. Ustalono z punktu 131 b — 12% uszczerbku na zdrowiu, z punktu 37a — 2%, z punktu 139a — 6% uszczerbku, z punktu 142a — 3%, z punktu 142a — 1%. Łącznie 24% uszczerbku na zdrowiu.

U powoda R. G. (1) w konsultacji specjalistycznej z dnia 09.05.2010 r. w Poradni (...) (...) nr (...) w S. rozpoznano: zmiążdżenie dalszej części nasady ramienia lewego, złamanie dalszej nasady kości promieniowej zmiążdżenie z przemieszczeniem i ubytkiem dalszej części trzonu kości promieniowej.

Uszkodzenie nerwu pośrodkowego z ubytkiem, uszkodzenie ścięgna zginacza głębokiego wskaziciela lewego. Staw rzekomy nasady dalszej kości promieniowej lewej zrost opóźniony dalszego końca kości łokciowej.

Aktualnie powód znajduje się pod opieką Poradni (...) w S.. Stwierdza się ograniczenie ruchomości nadgarstka lewego, osłabienie pośrodkowego lewego. Ograniczenia pronacji i chirurgii ręki, ograniczenie siły ręki, brak czucia w zakresie supinacji.

Powód, na polecenie H. N. i jeszcze jednej osoby, którzy przybyli do powoda jeszcze tego samego dnia, gdy powód przyjechał do domu ze szpitala po wypadku, podpisał dokument, z którego wynikało, że powód przeszedł szkolenie BHP w domu, po wypadku.

Powód dopiero zaczął pracę na stanowisku operatora linii technologicznych do pakowania elementów betonowych, w tym kostki brukowej krawężnika. Był przeszkalany do pracy przez pracownika J. D. (1) i czynności wykonywał pod jego nadzorem. J. D. (1) nie posiadał uprawnień instruktorskich, był pracownikiem przeszkolonym wcześniej w ten sam sposób. W centrali (...) sp. z o.o. w miejscowości S. (k. P.) są zatrudnieni pracownicy posiadający uprawnienia do szkolenia. Powód przed przyjęciem do pracy nie odbywał żadnych kursów. Na linii na której pracował powód znajduje się wyłącznie maszyna do pakowania, tzw. pakieciarka. Linia składa się dwóch torów, na linii (nazywanej torem niskim) znajduje się urządzenie regał opuszczający, pozycjoner, pakieciarka. Z tego toru kostka po sformowaniu przenoszona jest na tor wysoki, gdzie jest foliowana, taśmowana. Na tej maszynie powód uczył się pracy.

W zakładzie pracy w S. linia produkcyjna składa się z kilkudziesięciu urządzeń, każde z miejsc linii jest potencjalnym miejscem zagrożenia zdrowia i życia pracownika. Maszyny pracują w ruchu automatycznym, i dopiero od wypadku powoda zabezpieczone są w dwojaki sposób, poprzez ogrodzenie płotkiem (wys. 1,5 m) dojście do urządzenia jest poprzez drzwi w płotku. Drzwi mają elektryczny rygiel i po otwarciu rygla maszyna wyłącza się. Drzwi można otworzyć przez przycisk. Dodatkowo pół metra za drzwiami jest fotokomórka, po przecięciu, której następuje automatyczne wyłączenie linii. Czujnik ruchu umieszczony około 1 – 1,2 m nad ziemią. Możliwe jest przejście pod czujka przy odpowiednim pochyleniu ciała. Fotokomórka jest ostatecznym zabezpieczeniem. Fotokomórka umieszczona jest w odległości około 1,5 m pomiędzy drzwiami płotu a maszyną. Przed wypadkiem fotokomórki nie było.

Maszyna do pakowania była nowa, sprawna, posiadała ważny przegląd techniczny, zakład produkcyjny istnienie od 2000 r., produkcje rozpoczęto w 2001 r. Czujnik ruchu był sprawny, sprawdzony po wypadku.

Obowiązek nie wchodzenia pracownika w strefę pracy maszyn wynika zarówno z przepisów BHP jak i stanowiskowych. Pracownik nie ma prawa wchodzić w sterze pracy maszyny przy włączonym urządzeniu, o czym jest informowany, jest to podstawowa zasada.

Czasami zdarza się, że z linii wypadnie kostka, albo folia się zawinie, wtedy prawidłowym zachowaniem jest wyłączenie linii poprzez przycisk alarmowy znajdujący się na pulpicie, co umożliwia wejście w strefę maszyn. Wyłączenie linii i ponowne uruchomienie trwa kilkanaście minut.

Po wypadku w dniu maja 2006 r. pakieciarka została przetestowana. Nie wykazano żadnych odchyłek parametrów pracy ani wcześniej ani później. Nie było potrzeby naprawy, nie stwierdzono żadnej usterki.

Powód przebywał na zwolnieniu lekarskim w okresie od dnia 11 maja 2006 r. – do 6 listopada 2006 r.

Powód otrzymywał następujące świadczenia:

- w okresie od 11 maja 2006 – 3 listopada 2007 r. zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, a od 3 listopada 2007 r. – powód otrzymywał rentę.

Powód otrzymywał z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę z tytułu niezdolności do pracy w następujących okresach i wysokościach:

- od 04.11.2007 r. – 30.11.2007 r. – 630,18 zł,

- od 01.12.2007 r. – 28.02.2008 r. – 606,27 zł,

- od 01.03.2008 r. – 31.10.2009 r. – 631,03 zł,

- od 01.11.2009 r. - 28.02.2010 r. - 671,54 zł,

- od 01.03.2010 r. - 28.02.2011 r. - 700,08 zł,

- od 01.03.2011 r. - 29.02.2012 r - 720,93 zł,

- od 01.03.2012 r. - 28.02.2013 r. - 775,18 zł,

- od 01.03.2013 r. – przyznana do 31.12.2015 r. w kwocie 804,03 zł.

Orzeczeniem z dnia 12 grudnia 2007 r. lekarz orzecznik ZUS oraz orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustalili u powoda długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 30% od Decyzją z dnia 20 grudnia 2007 r. podtrzymaną decyzją z dnia 4 kwietnia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał powodowi odszkodowanie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy, jakiemu uległ powód w dniu 11 maja 2006 r. w kwocie 16.140,- zł, przyjmując 30% x 538,- zł za każdy procent stałego uszczerbku na zdrowiu.

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 12 listopada 2009 r. oraz Komisji Lekarskiej ZUS Nr (...) z dnia 30 listopada 2009 r. powód został uznany za osobę nadal niezdolną do pracy do 30 listopada 2012 r. w związku z wypadkiem przy pracy.

Pismem z dnia 13 czerwca 2008 r. powód wystąpił do (...) Sp. z o.o. o wypłatę odszkodowania za doznany uszczerbek na zdrowiu, utracone korzyści wynikające z umowy o pracę oraz spodziewane dochody, a także tytułem zadośćuczynienia za krzywdę w łącznej kwocie 150.000,- zł oraz wypłatę renty uzupełniającej w wysokości 1000,- zł wypłacanej przez 37 lat do chwili uzyskania przez powoda emerytury.

Pracodawca powoda (...) Sp. z o.o. w R. posiadał w okresie od 18 listopada 2005 r. do 17 listopada 2006 r. ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej m.in. za szkody wyrządzone pracownikom, sublimat 500.000,- zł.

Pozwane (...) S.A. po rozpatrzeniu zgłoszonych przez powoda roszczeń związanych z obrażeniami ciała doznany w wyniku wypadku przy pracy z dnia 11 maja 2006 r. przyznało i wypłaciło powodowi kwotę zadośćuczynienia w kwocie 15.150,- zł Kwota ta została ustalona w oparciu o przeprowadzone badanie lekarza orzecznika według którego powód doznał 24 % trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Przyznane świadczenie nie obejmowało kosztów utraconych dochodów, opieki i leczenia oraz renty wyrównawczej.

W szpitalu powód przebywał 6 dni. Później przechodził rehabilitację. Bezpośrednio po wypadku, i wyjściu ze szpitala miał problem z podstawowymi czynnościami tj. myciem, jedzeniem, ubieraniem się. Nie miał czucia w palcach, Po drugiej operacji nic nie pomogło, Powód przechodził rehabilitację, odczuwa obecność drutów w ręce, ma zawroty głowy, odczuwa bóle ręki, ma kłopoty ze spaniem, stał się nerwowy. Opiekę i pomoc w codziennych czynnościach do końca 2010 r. sprawowała żona powoda.

Próbował podjąć pracę w sklepie, ale z uwagi na to, że nie może dźwigać nie został przyjęty. Małżonka powoda otworzyła sklep meblowy, powód nie może pomagać z uwagi na trudności w przenoszeniu ciężarów. Powód nie przekwalifikował się, ponieważ nie ma umiejętności sprawnego posługiwania się komputerem, do tego nie lubi pracy przy komputerze, korzysta z komputera wyłącznie, gdy musi, stale szuka właściwego zajęcia, pracy. Wiele razy odwiedzał pracodawców, ale nie chcą zatrudniać nawet jako ochrony osoby niepełnosprawnej nie mogącej sprawnie posługiwać się ręką. Aktualnie nie pracuje, zajmuje się dzieckiem w domu. Lewą ręką nic nie może robić, palce, dłoni jest niewładna, sztywna.

Przed wypadkiem zajmował się różnymi naprawami, był aktywny, chętnie pracował w zawodzie, lubił majsterkować, zrobił kurs operatora sztaplarki. Był osobą lubiącą prace fizyczne, wiele pomagał w swoim domu, ale też rodzinie w zamian za co mieli z żoną pomoc od krewnych w innych potrzebach. Dziś tego nie robi więc nie może też liczyć na podobną jak dawniej pomoc rodziny. Po wypadku nastąpiły zmiany, trudności w pracach fizycznych, ograniczone zostało życie towarzyskie, powód stał się wybuchowy, nerwowy, nie jest już wesoły i uśmiechnięty jak kiedyś. Małżeństwo dwukrotnie przeżywało kryzys z powodu sytuacji psychicznej powoda, życie seksualne przez pierwszy

okres po wypadku również nie było w pełni satysfakcjonujące, „było inne”. Powód ma poczucie braku przydatności, odrzucenia. Przeżywa, że nie może nosić córki na rękach, a dziecko jest chorowite, wymagało szczególnej opieki,

W okresie po wypadku rodzice powoda pomagali finansowo rodzinie powoda. Przekazywali pieniądze na życie i opłaty. Powód otrzymuje jedynie rentę.

W Komendzie Wojewódzkiej Policji, gdzie powód pracował przed zatrudnieniem w (...) sp. z o.o. przez ponad 5 lat na stanowisku mechanika samochodowego zarabiał miesięcznie 700-800 zł netto.

Powód R. G. (1) ur. (...) w 1997 r. ukończył (...) Szkołę Zawodową w P. o trzyletnim okresie nauczania w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych z wynikiem dostatecznym i uzyskał tytuł robotnika wykwalifikowanego w tym zawodzie. W 2000 r. ukończył Technikum Zawodowe w Pierwszej (...) Szkole (...) w P. w zawodzie technik mechanik naprawa i eksploatacja pojazdów mechanicznych.

- 1 września 1996 r. – 30 czerwca 1997 r. – Firma (...) S.C. w (...) – praktykant, nauka zawodu.

- od 01 września 1996 r. – 30 czerwca 1997 r. - umowa w celu przygotowania zawodowego z dnia 2 września 1996 r. – Autoryzowana Stacja Obsługi (...) S. – P. – dokończenie w zawodzie mechanik samochodowy.

- 05 stycznia 1998 r. – 30 czerwca 1998 r. – Rejonowa (...) w P. – pomocnik mechanika, w pełnym wymiarze czasu pracy,

- 21 sierpnia 2000 r. – 1 września 2000 r. – Stocznia (...) S.A. w S. – monter kadłubów okrętowych, pełen wymiar pracy,

- 11 września 2000 r. – 10 grudnia 2000 r. – Stocznia (...) S.A. w S. – monter kadłubów okrętowych, pełen wymiar pracy,

- 15 stycznia 2001 r. – 6 maja 2006 r. – mechanik samochodowy (...) w S.

Aktualny stan zdrowia powoda R. G. (2):

Kończyny górne: prawa kończyna górna ułożona dowolnie. Lewa kończyna górna ułożenie przymusowe. Nadgarstek lewy odchylony w stronę promieniową. Ruchy do boku zniesione. Zginanie grzbietowe nadgarstka lewego 0 stopni, zginanie stopy 15 stopni. Ograniczenie zginania grzbietowego nadgarstka znaczne dłoniowe. Nieznaczny kciuk ustawiony w przywiedzeniu nieruchomy. Palec wskazujący o ograniczonym zgięciu. Odległość między opuszką, a dłonią około 2cm. Brak czucia w zakresie nerwu promieniowego ograniczenie chwytu palców 2 i 3, brak chwytu kciuka. Chwytność lewej dłoni bardzo ograniczona, w zasadzie chwyt palcami 3, 4 i 5. Kciuka i wskaziciela nie używa. Osłabienie siły mięśniowej całej lewej kończyny górnej: zginanie i prostowanie stawu łokciowego - 4 w skali Lovetta; znaczne osłabienie siły zgięcia dłoniowego i grzbietowego nadgarstka lewego 2 w skali Lovetta w dostępnym zakresie ruchomości; palec 5 i 4 dłoni lewej 4 w skali Lovetta. Upośledzony ruch odwracania przedramienia, ograniczenie ruchomości palca 1, 2, 3 dłoni lewej. Siła mięśniowa 4/3 w skali Lovetta. Palec wskazujący ruch tylko w dystalnym paliczku. Brak ruchu w stawie śródreęcznym paliczkowym. Paliczki dystalne siła 3/4 w skali Lovetta. Kciuk: brak ruchu odwodzenia, ślad ruchu czynnego w paliczku dystalnym. Kończyna górna prawa: zakres ruchomości, siła w normie. Odruchy okostnowe zniesiony odruch okostnowy po lewej, odruchy ścięgnowe prawidłowe. Czucie powierzchniowe ograniczone w zakresie unerwienia nerwu pośrodkowego po stronie lewej - brak czucia na palcu wskaziciela i kciuku dłoni lewej. przeczulica 3 palec dłoni lewej. Próba palec-nos prawidłowa. Diadochokineza i klawiatura nie do oceny po stronie lewej. Czynność ręki: ręka prawa gestowa, ręka lewa chwyt jedynie 3, 4 i 5 palec. Odruchy brzuszne zniesione. Kończyny dolne ułożone, ukształtowane prawidłowo. Ruchy czynne prawidłowe. Siła mięśniowa prawidłowa. Napięcie mięśniowe prawidłowe. Odruchy kolanowe, skokowe, podeszwowe prawidłowe. Objaw Rossolimo ujemny. Czucie powierzchniowe i ułożenia prawidłowe symetryczne. Próba pięta-kolano prawidłowa symetryczna, objawy rozciągowe

nieobecne, objawy oponowe nieobecne. Kręgosłup o prawidłowych krzywiznach. Objaw Romberga ujemny. Chód przy otwartych i zamkniętych oczach prawidłowy. Stan świadomości przytomny.

Końcowe wnioski opinii sądowo-lekarskiej: u powoda R. G. (1) stwierdza się:

- przebyte w maju 2006 r. złamania kości nasady dalszej przedramienia lewego (kości promieniowej i kości łokciowej lewej) ze zniekształceniem i upośledzeniem funkcji nadgarstka;
- uszkodzenie nerwu pośrodkowego lewego;
- upośledzenia funkcji kciuka lewego w następstwie przebytego w maju 2006 r. urazu;
- upośledzenie funkcji palca II ręki lewej (palca wskazującego) w następstwie przebytego w maju 2006 r. urazu;

Zaburzeń psychicznych nie stwierdza się.

Uszczerbek na zdrowiu powoda R. G. (1) w związku z przebyłym w dniu 11 maja 2006 r. wypadkiem wynosi w chwili obecnej 37 %.

Procent powyższy ustalono w oparciu Dziennik Ustaw Nr 234, poz. 1974 z dnia 28.12.2002 r. uwzględniając za: upośledzenie funkcji nadgarstka wg pkt 122a – 10%; uszkodzenie nerwu pośrodkowego lewego wg pkt 181j – 10%; upośledzenia funkcji kciuka lewego wg pkt 136 b – 15%; upośledzenie funkcji palca II ręki lewej (palca wskazującego) wg pkt 138a—2%.

Uwzględniając ponad 6,5 letni okres czasu, jaki upłynął od przedmiotowego zdarzenia uszczerbek na zdrowiu stwierdzany u powoda należy uznać za trwałe.

Z uwagi na rozległy charakter doznanych obrażeń oraz czas jaki upłynął od przedmiotowego zdarzenia rokowanie co do możliwości odzyskania funkcji lewej ręki i nadgarstka w świetle aktualnej wiedzy medycznej jest złe. Leczenie w tym zakresie można uznać za ukończone.

W następstwie zdarzenia powód nie leczył się u psychiatry oraz nie korzystał z pomocy psychologa. Nie stwierdzono odchyień od stanu prawidłowego w zakresie stanu psychicznego. W tej sytuacji brak jest podstaw do przyznania uszczerbku na zdrowiu w zakresie psychiatrycznym związanego z przedmiotowym zdarzeniem, co nie oznacza, że sam powód zmienił się.

W następstwie obrażeń doznanych w trakcie wypadku z dnia 11 maja 2006 r. u R. G. (1) w znacznym stopniu została upośledzona funkcja lewej ręki. Aktualnie ręka ta ma zachowaną szczątkową czynność chwytą tzn. przy pomocy palców 3, 4 i 5 podczas gdy do prawidłowego chwytu niezbędna jest sprawność kciuka i palca wskazującego, natomiast palce 3, 4 i 5 pełnią jedynie funkcję pomocniczą. Powód praktycznie całkowicie utracił funkcję manipulacyjną ręki lewej. Aktualnie R. G. (1) nie jest zdolny do wykonywania jakiejkolwiek pracy wymagającej sprawności obu rąk, w tym także pracy: mechanika samochodowego i operatora maszyn budowlanych. W tym miejscu należy nadmienić, że w praktyce w realiach aktualnego rynku pracy nawet w przypadku najprostszych prac fizycznych wymagana jest sprawność obu rąk.

Czasokres utrzymywania się dolegliwości bólowych – cierpienie fizycznych: uwzględniając charakter urazu ze złamaniami kości oraz uszkodzeniem nerwów przyjąć można, że natężenie dolegliwości bólowych u powoda mierzone w trój stopniowej umownej skali różnicującej stopień nasilenia bólu na znaczny, średni i niewielki, mogło być nawet znaczne w ciągu około 3 tygodni czasu po urazie. W ciągu kolejnych czterech tygodni natężenie dolegliwości bólowych określić można jako średnie. Po tym czasie dolegliwości powinny stopniowo zanikać, jednakże uwzględniając charakter urazu nie można zaprzeczyć możliwości odczuwania okresowo dolegliwości bólowych o nieznacznym a czasem nawet i średnim natężeniu w miejscu przebytych złamań kości. Sytuacja taka może powodować konieczność okresowego przyjmowania środków przeciwbólowych np. Ketonalu.

Po zabiegu operacyjnym wykonanym w październiku 2006 r. z powodu opóźnionego zrostu doszło do około dwu tygodniowego okresu, kiedy nasilenie dolegliwości bólowych było średnie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na podstawie tak ustalonych okoliczności faktycznych sprawy Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego (...) S.A. w niniejszej sprawie stanowi umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej m.in. za szkody wyrządzone pracownikom, do kwoty 500.000,- zł zawarta z pracodawcą powoda (...) Sp. z o.o. w R. - objęta polisą Nr (...) z dnia 26 stycznia 2006 r. W tym względzie nie ma wątpliwości, że pozwany przyjął swoją odpowiedzialność, co do samej zasady, a odpowiedzialność pozwanego zasadniczo wynika z art. 805 k.c. Odpowiedzialność ta nie była przez pozwanego kwestionowana, a do likwidacji szkody pozwana przystąpiła przed wytoczeniem powództwa, legitymacja bierna pozostawała, więc poza sporem. W myśl art.805§1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Zgodnie z §2 świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie:

- 1) przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku;
- 2) przy ubezpieczeniu osobowym - umówionej sumy pieniężnej, renty lub innego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku w życiu osoby ubezpieczonej.

Rozstrzygnięcie w sprawie Sąd oparł na całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego sprawie, w szczególności dowodu z opinii sądowno-lekarskiej z dnia 13 marca 2013 r., opinii uzupełniającej z dnia 9 czerwca 2013 r., dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków i powoda. Opinię sądowną w sprawie oraz opinię uzupełniającą wydał zespół lekarzy (...) Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej C. M. im. L. R. w B.: dr med. M. M. — internista, specjalista rehabilitacji medycznej; dr med. M. N. — specjalista neurologii; dr med. L. K. - specjalista chirurgii urazowej i ortopedycznej; lek. W. K. (2) specjalista psychiatrii, specjalista psychiatrii dzieci i młodzieży oraz dr med. P. E.. Sąd uznał, iż powyższa opinia zasługuje w pełni na uwzględnienie w sprawie, jako wiarygodna. Została wydana przez zespół lekarzy posiadających stosowną wiedzę i kwalifikacje zawodowe, jest ona zrozumiała, spójna, logiczna, oraz odpowiada na postawione pytania istotne dla rozstrzygnięcia. Co do wiarygodności zeznań przesłuchanych w sprawie świadków M. G., K. G., I. G. oraz samego powoda Sąd również nie miał wątpliwości uznając, że są one spójne, logiczne i korespondują ze sobą, zatem podlegały również uwzględnieniu.

W dniu 11 maja 2006 r., powód R. G. (1) będąc zatrudnionym przez (...) Sp. z o.o. w R. uległ wypadkowi przy pracy w trakcie wykonywania czynności w zakładzie produkcyjnym w S. przy obsłudze automatu do produkcji kostki brukowej, w ramach którego został uderzony w dłoń i lewy nadgarstek przez element ciągu technologicznego do produkcji kostki brukowej, tj. chwytak powodując uraz ciała. Odnośnie samego wypadku przy pracy, pozwany zarzucił, iż powód przyczynił się do powstania szkody, poprzez sam fakt przebywania w strefie, do której nie powinien wchodzić przy włączonym ciągu technologicznym. Pozwany wywiódł z zeznań powoda, iż ten będąc niepewnym, co do rzeczywistego unieruchomienia maszyny, wszedł w jej niebezpieczną strefę, co zdaniem pozwanego było nieodpowiedzialne i stanowiło o przyczynieniu się powoda do powstania szkody.

W ocenie Sądu twierdzenia pozwanego są bezpodstawne i nie mają żadnego uzasadnienia w ustalonych okolicznościach faktycznych.

Wskazać należy przede wszystkim, że pracodawca (...) Sp. z o.o. w R. jak i pozwany na żadnym etapie postępowania po wypadku nie kwestionowali swojej pełnej odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenia. Zarzut przyczynienia się powoda do powstania szkody powstał dopiero na potrzeby niniejszego procesu, zaś argumentacja tego zarzutu nie jest w ogóle

potwierdzona dowodami. Pozwany podaje, że powód przeszedł pełne szkolenie w zakresie obowiązujących uregulowań bezpieczeństwa i higieny pracy BHP **nie przedłożył jednakże żadnego dokumentu potwierdzającego tę okoliczność**. Tym bardziej, że powód zakwestionował, iż szkolenie BHP przeszedł, wskazując, że potwierdzenie odbycia szkolenia zostało niejako na powódzie wymuszone po zaistniałym wypadku. Pozwany jakoby nie dostrzega owej okoliczności uznając, że skoro powód znalazł się w strefie niebezpiecznej i doznał uderzenia maszyną, to musiało to nastąpić z powodu niedopełnienia obowiązków lub zlekceważenia obowiązujących zakazów. Stanowisko takie jest nieuzasadnione. Protokół po wypadku Nr (...) z dnia 23 maja 2006 r. (k. 21-22) jasno wskazuje, iż **przyczyną wypadku było złe odczytanie stanu faktycznego przez system komputerowy**. Niezależnie od tego, że późniejsze testowanie maszyny nie wykazało usterek czy wadliwości maszyny, to przyjęć należy, na podstawie ustalenia protokołu jak i zeznania powoda, że w strefę niebezpieczną wszedł po uprzednim wyłączeniu maszyny, a do wypadku doszło wobec samoczynnego uruchomienia maszyny lub uruchomienia jej przez osobę trzecią. Żaden dowód w sprawie nie wskazuje, aby powód naruszył jakiegokolwiek przepisy bhp czy też dotyczące obsługi maszyny, a nadto jak ustalono na podstawie dowodu z przesłuchania powoda, jaki i świadka H. N. powód dopiero zaczynał pracę na stanowisku operatora linii technologicznych do pakowania elementów betonowych i dopiero był przeszkalany do pracy, przed przyjęciem do pracy nie odbywał żadnych kursów, a czynności wykonywał pod nadzorem innego pracownika J. D. (1). Przy czym J. D. (1) nie posiadał uprawnień instruktorskich, pomimo że w przedsiębiorstwie są pracownicy posiadający takie uprawnienia. Na podstawie zeznań powoda, które nie zostały skonfrontowane miarodajnym dowodem strony pozwanej ustalono, co Sąd przyjął za prawdę, iż to J. D. (2) polecił powodowi, aby poszedł położyć tą folię, powód zatrzymał maszynę (pakięciarkę) przyciskiem przy pulpicie, który obsługuje automat, odczekał sprawdzając czy się nie załączy, stwierdził, że jest unieruchomiona, a następnie poszedł poprawić folię. Maszyna jednak ruszyła. Powód instynktownie zasłonił głowę lewą ręką przyjmując silne uderzenie chwytaikiem w wyniku, czego doszło do zmiążdżenia lewej dłoni. W ten sposób powód doznając poważnego urazu dłoni, być może ocalił sobie życie. Ustalono, że maszyna nie miała prawa ruszyć, a jednak ruszyła. Pozwany twierdzi, że w tamtym czasie był monitoring, ale nagrania nie przedstawił.

Zdaniem Sądu ustalony przebieg zdarzenia nie daje podstaw do uznania, że powód przyczynił się do powstania wypadku, a zatem szkody na jego osobie.

Na podstawie dokumentacji medycznej oraz sporządzonej opinii sądowno-lekarskiej ustalono, iż w wyniku przedmiotowego wypadku przy pracy w dniu 11 maja 2006 r., powód doznał uszkodzenia ciała w postaci zmiążdżenia dalszej części przedramienia lewego, złamania nasady dalszej kości promieniowej lewej ze zmiążdżeniem przemieszczeniem i ubytkiem kości, złamania dalszej części trzonu kości łokciowej lewej oraz uszkodzenia nerwu pośrodkowego lewego z ubytkiem, uszkodzenie ścięgna zginacza głębokiego wskaziciela lewego. Powód przeszedł dwie operacje rekonstrukcji dłoni oraz szereg wizyt i konsultacji w poradni chirurgicznej, rehabilitację. Ostatecznie na dzień dzisiejszy stan powoda określony przez opiniujących lekarzy określa się jako przebyte w maju 2006 r. złamania kości nasady dalszej przedramienia lewego (kości promieniowej i kości łokciowej lewej) ze zniekształceniem i upośledzeniem funkcji nadgarstka, uszkodzenie nerwu pośrodkowego lewego, upośledzenia funkcji kciuka lewego w następstwie przebytego w maju 2006 r. urazu, upośledzenie funkcji palca II ręki lewej (palca wskazującego) w następstwie przebytego w maju 2006 r. urazu.

Przechodząc do analizy zgłoszonego w pozwie oraz dalszych pismach procesowych roszczenia o zapłatę na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty 200.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 czerwca 2008 r. do dnia zapłaty wskazuje się, iż kwestię możliwości żądania określonej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia, podstawę żądania oraz jej ewentualną wysokość reguluje art.445§1 k.c. Sąd uznał, iż kwota 200.000 zł jest kwotą adekwatną do doznanych przez powoda cierpień fizycznych (ból i inne dolegliwości) oraz psychicznych (ujemne uczucia przeżywane w związku zakresem cierpieniami fizycznymi i rozstrojem zdrowia), przy czym od kwoty tej należało odjąć wypłacone przez pozwanego świadczenie z tego tytułu w kwocie 15.150,- zł oraz świadczenie wypłacone przez Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 16.140,- zł - łącznie 31.290,- zł.

Niewątpliwie rodzaj naruszonego dobra powoda jest najwyższym i bezcennym dla każdego człowieka, a mianowicie jego własne zdrowie. Powód doznał ciężkich obrażeń ciała w postaci zmiążdżenia dalszej części przedramienia lewego,

złamania nasady dalszej kości promieniowej lewej ze zmiążdżeniem przemieszczeniem i ubytkiem kości, złamania dalszej części trzonu kości łokciowej lewej oraz uszkodzenia nerwu pośrodkowego lewego z ubytkiem, uszkodzenie ścięgna zginacza głębokiego wskaziciela lewego. Aktualnie skutki wypadku wpływają na stan zdrowia powoda w takim sensie, że utrudniają mu wykonywanie cięższych prac wymagających większego wysiłku fizycznego, dźwigania, przenoszenia cięższych przedmiotów, prac precyzyjnych. Na podstawie opinii biegłych ustalono że uszczerbek na zdrowiu powoda R. G. (1) w związku z przebyciem w dniu 11 maja 2006 r. wypadkiem wynosi w chwili obecnej 37 %, jest trwały, zaś charakter doznanych obrażeń oraz czas jaki upłynął od przedmiotowego zdarzenia źle rokują co do możliwości odzyskania funkcji lewej ręki i nadgarstka, a leczenie w tym zakresie można uznać za ukończone. Doznane przez powoda cierpienia fizyczne, spotęgowane zostały znacznym osłabieniem kondycji fizycznej i ogólnej sprawności, gdzie utrata sił i witalności młodego człowieka jest wyjątkowo dotkliwie odczuwalna. O ile nie ustalono u powoda zaburzeń psychicznych związanych z przebyciem wypadkiem, to jednak pogorszenie sprawności fizycznej i zdolności manualnych wpłynęło na ogólne samopoczucie powoda. Nie bez znaczenia przy ocenie rozmiaru doznanych przez powoda krzywd są, negatywne przeżycia wywołane koniecznością nagłej zmiany zamierzonych planów życiowych, czy konieczności rezygnacji z nich, a przecież powód był jest osobą młodą, praktycznie dopiero zaczynał swoją karierę zawodową. Powód, wobec doznanego uszkodzenia ręki zmuszony jest do zrezygnowania z zawodu budowlanca czy mechanika samochodowego, które to zawody chciał i lubił wykonywać. Nagłe i radykalne pogorszenie się jakości życia powoda, przekreślenie jego dotychczasowych planów zawodowych, a przede wszystkim utrata zdrowia fizycznego i pogorszenie stanu psychicznego, uniemożliwiające czerpanie pełnej radości z życia, same w sobie stanowią dotkliwe dla powoda cierpienie, które w pewnym sensie zostanie zrekomensowane przez łącznie otrzymaną kwotę 200.000,00 zł. Kwota ta w ocenie Sądu utrzymana jest w rozsądnych granicach, odpowiada aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, przy czym doznane przez powoda cierpienia i krzywdy uznać należy za poważne i bardzo dotkliwe. Mając powyższe na względzie, uznać należy, iż wypłacona dotychczas przez pozwanego kwota zadośćuczynienia w wysokości łącznie 31.290,- zł nie spełniała swojej roli rekompensującej doznaną krzywdę i cierpienie powoda, a w ocenie Sądu, dopiero łącznie wypłacona kwota 200.000,00 zł odniesie ten skutek. Zasadzając od pozwanego na rzecz powoda zadośćuczynienie, Sąd dokonywał oceny jego sytuacji, rozmiaru jego cierpienia i bólu za cały okres poprzedzający wydanie wyroku i wysokość należnej z tego tytułu kwoty ustalił na dzień wyrokowania w myśl przepisu art. 363 § 2 k.c. i dopiero w dniu wydania wyroku kwota ta stała się należna i wymagalna. Z tego względu odsetki za opóźnienie w płatności tego roszczenia pieniężnego w oparciu o przepis art. 481 § 1 i 2 k.c. należą się dopiero od dnia następnego po wydaniu wyroku tj. od dnia 11 grudnia 2013 r. roku, (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 września 2007 r. I ACa 458/07 LEX nr 337315)

Przechodząc do żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda renty wyrównawczej z tytułu utraconych zarobków, na wstępie wskazać należy, iż odszkodowanie przysługuje o tyle, o ile żądający poniósł szkodę; natomiast powstanie szkody w postaci utraty zarobków nie zależy od tego, czy poszkodowany miał lub nie roszczenie o uzyskanie pracy, lecz od tego czy pracę mógł wykonywać i czy przypuszczalnie by ją wykonywał. Pogląd powyższy wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 lipca 1975 r. w sprawie o sygn. akt I CR 370/75, niepubl, który to pogląd Sąd Okręgowy podtrzymuje w pełnej rozciągłości. Jeżeli chodzi o szkodę rekompensowaną przez rentę, to wyraża się ona różnicą między potencjalnymi dochodami, jakie poszkodowany przypuszczalnie by osiągnął w okresie objętym rentą gdyby nie doznał uszczerbku na zdrowiu, a wszelkimi dochodami, jakie może faktycznie w tym okresie osiągnąć bez zagrożenia stanu zdrowia. Wysokość renty z art. 444 § 2 k.c. zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego nie może być ustalana w oderwaniu od rzeczywistych możliwości zarobkowych poszkodowanego, jakie miałby on, gdyby szkody mu nie wyrządzono (tak SN w wyroku z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie I CKN 837/00 - LEX nr 56891). Jej wysokość dla poszkodowanego, który zachował częściowo zdolność do pracy, powinna odpowiadać różnicy między zarobkami, jakie mógłby osiągać, gdyby nie uległ wypadkowi, a sumą renty inwalidzkiej i wynagrodzenia, jakie - w konkretnych warunkach - jest w stanie uzyskać przy wykorzystaniu swej uszczuplonej zdolności do pracy (Tak SN w wyroku z dnia 10 czerwca 1999 r. wydanym w sprawie II UKN 682/98 - OSNP 2000/16/627).

Punktem odniesienia do rozważań dotyczących zasadności żądanej przez powoda renty wyrównawczej z tytułu utraconych zarobków jest ocena jego sytuacji zarówno zawodowej jak i materialnej w dniu wypadku. Ustalenie jej,

umożliwi konfrontację z obecną sytuacją zawodową i materialną powoda, a przez to w pewnym stopniu przybliży zachodzące dysproporcje będącą wynikiem zdarzenia, za które skutki odpowiedzialność ponosi pozwana.

Ustalono, iż w następstwie obrażeń doznanych w trakcie wypadku z dnia 11 maja 2006 r. u R. G. (1) w znacznym stopniu została upośledzona funkcja lewej ręki, została zachowana szczątkowa czynność chwytana. Powód praktycznie całkowicie utracił funkcję manipulacyjną ręki lewej i nie jest zdolny do wykonywania jakiejkolwiek pracy wymagającej sprawności obu rąk, w tym także pracy: mechanika samochodowego i operatora maszyn budowlanych. Powyższe okoliczności może nie wykluczają powoda z rynku pracy, gdyż z pewnością istnieje szereg zawodów, które powód mógłby podjąć, przy braku pełnej sprawności lewej ręki tym bardziej, że jest człowiekiem młodym, zatem może również w szybkim czasie nabyć inne kwalifikacje zawodowe. Jednak z pewnością zawód mechanika samochodowego i budowlańca nie jest już dla powoda osiągalny. Skutki wypadku wpływają na stan zdrowia powoda w takim sensie, że utrudniają poszkodowanemu wykonywanie cięższych prac, w szczególności wymagających większego wysiłku fizycznego, podnoszenia ciężarów, prac precyzyjnych, a skoro powód nie ma zdolności do nabycia umiejętności umożliwiających mu pracę „przy biurku” to nie można z tego tytułu obciążać go odpowiedzialnością za brak możliwości rozszerzenia poszukiwań pracy na rynku. Od początku powód łączył swoje życie z pracą fizyczną i nie miał zamiaru, ani też cierpliwości do dalszego pogłębiania wiedzy celem uzyskania pracy nie wymagającej siły fizycznej. Skądinąd i ta praca jest dzisiaj bardzo trudna do znalezienia z uwagi na dużą liczbę absolwentów szkół wyższych pozostających bez pracy, a kwalifikujących się do jej objęcia.

W chwili wypadku powód zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. w R. na umowę o pracę z dnia 8 maja 2006 r. na czas określony do dnia 7 maja 2007 r. na stanowisku operator maszyny, pełny etat za wynagrodzeniem w kwocie 7.585,- zł brutto plus premia uznaniowa. Uzyskiwał wynagrodzenie około 5.000,- zł miesięcznie na rękę. Przy czym wynagrodzenie to uzyskiwałby jedynie do dnia 7 maja 2007 r. Powód jest z wykształcenia mechanikiem samochodowym, ukończył szkołę zawodową i technikum o tym profilu. Zatrudniony był w kilku zakładach pracy, przed zatrudnieniem w (...) Sp. o.o. pracował w okresie od 15 stycznia 2001 r. – 6 maja 2006 r. jako mechanik samochodowy w Komendzie Wojewódzkiej Policji w S. za wynagrodzeniem 700-800 zł.

Sąd uznał, iż powód w całym okresie na jaki zawarta była umowa o pracę z (...) Sp. o.o. uzyskiwałby kwotę wynagrodzenia około 5.000,- zł, bo tak przewidywała umowa o pracę. Powoda ograniczył swoje żądanie do kwoty 2.500,- zł miesięcznie oraz wnosi o nie od sierpnia 2006 roku, mimo że wypadek był w maju 2006 roku Z tego też względu Sąd przyjął, że w okresie, gdyby pracował w (...) Sp. z o.o. tj od sierpnia 2006 r. do 7 maja 2007 r. słuszna renta wyrównawcza z tytułu utraconych zarobków wynosi 2.500,- zł, przy czym kwota ta w okresie od dnia 1 maja 2007 r. do 7 maja 2007 r. wynosi 538,80 zł obliczona proporcjonalnie do ilości dni zatrudnienia (30 dni : 83,40 zł = 538,80 zł: 2500zł : 30 dni = 83,40 zł).

Powód nie wykazał, że po okresie, na jaki została zawarta przedmiotowa umowa o pracę byłaby ona przedłużona na dalsze okresy, czy też powód osiągałby podobny poziom zarobków po tym okresie. Przedmiotowa umowa o pracę zawarta była na czas określony tj. do dnia 7 maja 2007 r. zatem wykazany dochód w wysokości 7.585,- zł może stanowić jedynie podstawę ustalenia hipotetycznego dochodu jedynie w tym okresie, nie w dalszym. W dalszym okresie tj. po 7 maja 2007 r. Sąd uznał, na podstawie ustalonych okoliczności kwalifikacji powoda, jego doświadczenia zawodowego, wykształcenia oraz ogólnej sytuacji na rynku pracy, że powód zdołałby osiągnąć średnie krajowe wynagrodzenie. Powód jest człowiekiem młodym, posiadającym rodzinę oraz odpowiednie przygotowanie zawodowe do pracy mechanika, zatem przyjąć należało, iż w dobie rozwoju motoryzacji z pewnością znalazłby zatrudnienie na stanowisku zgodnym z wykształceniem za wynagrodzeniem o średniej krajowej wysokości. Wysokość zaś średniego krajowego wynagrodzenia miesięcznego ustalona została w oparciu o właściwe wskaźniki Głównego Urzędu Statystycznego. Przy czym ustalając wysokość należnego świadczenia renty wyrównawczej Sąd uwzględnił (odjął od średniego wynagrodzenia) wysokość otrzymywanego przez powoda miesięcznego świadczenia rehabilitacyjnego z tytułu niezdolności do pracy powoda wypłaconego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych otrzymując następujące wartości.

Od dnia 08.05.2007 r. (upływu okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.) do dnia 04.11.2007 r. wobec braku informacji o wysokości świadczenia rehabilitacyjnego i zasiłku chorobowego Sąd uznał, że bez konieczności dopuszczania dowodu z opinii biegłych księgowych może przyjąć w granicach błędu iż powód otrzymywałby takie świadczenia w wysokości około 1000zł. ZUS nie wypłaca bowiem wysokich świadczeń rehabilitacyjnych, a jednocześnie świadczenia rehabilitacyjne z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przysługują i powód z pewnością je otrzymywał. Zatem wobec braku dowodów przyjęto, że średnie uzyskane w tym okresie środki finansowe to 1000zł. W związku z tym, że średnie wynagrodzenie w okresie od 8 V 2007 do 3 XI 2007 wynosiło 2087zł przyznano powodowi za ten czas 1000zł renty jako różnicy pomiędzy tym co otrzymywał, a tym co by otrzymywał (czyli mniej niż żądał, bo przez całe okresy powód domagał się miesięcznie po 2500zł).

Zaś od 4 listopada 2007 r., czyli od chwili przejścia na rentę, miesięczną rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy wyliczono również po ustaleniu średniego wynagrodzenia i odjęciu od niego uzyskiwanej przez powoda renty. Powód otrzymywał w tym czasie rentę w następujących wysokościach:

- od 04.11.2007 r. – 30.11.2007 r. – 630,18 zł,
- od 01.12.2007 r. – 28.02.2008 r. – 606,27 zł,
- od 01.03.2008 r. – 31.10.2009 r. – 631,03 zł,
- od 01.11.2009 r. - 28.02.2010 r. - 671,54 zł,
- od 01.03.2010 r. - 28.02.2011 r. - 700,08 zł,
- od 01.03.2011 r. - 29.02.2012 r - 720,93 zł,
- od 01.03.2012 r. - 28.02.2013 r. - 775,18 zł,
- od 01.03.2013 r. – przyznana do 31.12.2015 r. w kwocie 804,03 zł.

Z kolei na podstawie Komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (dostępnego na stronie internetowej <http://www.stat.gov.pl/gus/>) o przeciętnym wynagrodzeniu w danym kwartale ustalono, iż wynosiło ono:

W 2008 r. – I kwartał – 2.983,98 zł, IV kwartał – 2899,83 zł (średnio za rok 2008 – 2.117,65 zł netto),

W 2007 r. – IV kwartał – 2899,83 zł – 2087,06 zł netto,

W 2009 r. – średnie za rok – 3.243,60 zł - 2326 zł netto,

W 2010 r. – w IV kwartale – 3438,21 zł – 2461,82 zł netto,

W 2011 r. - w IV kwartale – 3588,75 zł – 2567,03 zł netto,

W 2012 r. – w IV kwartale 3690,30 zł – 2637,78 zł netto,

W III kwartale 2013 r. – 3651,72 zł – 2610,46 zł netto.

W tej sytuacji różnica pomiędzy rentą z ZUS-u, a świadczeniem średnim wynosiłaby :

- 4XI 2007 -31XI 2007 – 1456,25zł (2087,06zł – 630,80zł)
- 1XII 2007 – 31 XII 2007 – 1480,79zł (2087,06zł – 606,27zł)
- 1 I 2008 – 28 II 2008 – 1511,38zł (2117,65zł – 606,27zł)

- 1 III 2008 – 31 XII 2008 – 1486,62zł (2117,65zł – 631,03zł)
- 1 I 2009 – 28 II 2009 - 1719,73zł (2326,00zł – 631,03zł)
- 1 III 2009 – 31 XII 2009 – 1654,46zł (2326,00zł – 671,54zł)
- 1 I 2010 – 28 II 2010 - 1790,28zł (2461,82zł – 671,54zł)
- 1 III 2010 – 31 XII 2010 – 1761, 74zł (2461,82zł – 700,08zł)
- 1 I 2011 – 28 II 2011 - 1866,95zł (2567,03 zł – 700,08zł)
- 1 III 2011 – 31 XII 2011 – 1846,10zł (2567,03zł – 720,93zł)
- 1 I 2012 – 28 II 2012 - 1916,85zł (2637,78zł – 720,93zł)
- 1 III 2012 – 31 XII 2012 - 1862,26zł (2637,78zł – 775,18 zł)
- 1 I 2013 - 28 II 2013 - 1835,28zł (92610,46zł – 775,18zł)
- 1 III 2013 i nadal – 1806,43zł (2610,46zł – 804,03zł)

Powyższym uznając, iż powód po dniu 8 maja 2007 r. (data wygaśnięcia umowy o pracę) uzyskiwałby średnie krajowe wynagrodzenie, oraz uwzględniając pobierane w okresie od 8 maja 2007 r. do 3 listopada 2007 r. świadczenia rehabilitacyjnego w wysokości 1000 zł, a także pobierane w dalszym okresie świadczenia rentowego ZUS z tytułu niezdolności do pracy w kwotach jak powyżej, należną od pozwanego kwotą miesięcznej renty wyrównawczej są następujące kwoty w poszczególnych okresach:

- od 08.05.2007 r. do 31.11.2007 r. = 1000,- zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie w IV kwartale za rok 2007 r. - 2087,06 – świadczenie rehabilitacyjne – ok. 1000 zł),
- od 04.11.2007 r. – 31.12.2007 r. = 1456,26 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie w IV kwartale za rok 2007 r. - 2087,06 – renta z tytułu niezdolności do pracy - 630,18 zł),
- od 01.12.2007 r. – 31.12.2007 r. = 1480,79 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie w IV kwartale za rok 2007 r. - 2087,06 – renta z tytułu niezdolności do pracy – 606,27 zł),
- od 01.01.2008 r. – 28.02.2008 r. = 1511,38 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2008 r. – 2.117,65 zł - renta z tytułu niezdolności do pracy – 606,27 zł),
- od 01.03.2008 r. – 31.12.2008 r. = 1486,62 zł renta z tytułu niezdolności do pracy – 631,03 zł, (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2008 r. – 2.117,65 zł - renta z tytułu niezdolności do pracy – 631,03 zł),
- od 01.01.2009 r. - 28.02.2009 r. = 1719,73 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2008 r. – 2326,00 zł - renta z tytułu niezdolności do pracy – 606,27 zł),
- od 01.09.2009 r. – 31.12.2009 r. = 1654,46 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2009 r. – 2326,00 zł - renta z tytułu niezdolności do pracy – 671,54 zł),
- od 01.01.2010 r. - 28.02.2010 r. = 1790,28 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2010r. IV kwartał – 2461,82 zł - renta z tytułu niezdolności do pracy – 671,54 zł),
- od 01.03.2010 r. – 31.12.2010 r. = 1761,74 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2010r. IV kwartał – 2461,82 zł - renta z tytułu niezdolności do pracy – 700,08 zł),

- od 01.01.2011 r. – 28.02.2011 r. = 1866,95 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2011r. IV kwartał – 2567,03 zł - renta z tytułu nieudolności do pracy – 700,08 zł),

- od 01.03.2011 r. – 31.12.2011 r. = 1846,10 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2011r. IV kwartał – 2567,03 zł - renta z tytułu nieudolności do pracy – 720,93 zł),

- od 01.01.2012 r. – 28.02.2012 r. = 1916,85 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2012r. IV kwartał – 2637,78 zł - renta z tytułu nieudolności do pracy – 720,93 zł),

- od 01.03.2012 r. – 31.12.2012 r. = 1862,26 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2012r. IV kwartał – 2637,78 zł - renta z tytułu nieudolności do pracy – 775,18 zł),

- od 01.03.2013 r. – 28.02.2013 r. = 1835,28 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2013r. IV kwartał – 2610,46 zł - renta z tytułu nieudolności do pracy – 775,18 zł),

- od 01.03.2013 r. do 31.12.2013 r. = 1806,43 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2013r. – 2610,46 zł - renta z tytułu nieudolności do pracy przyznana do 31.12.2015 r. w kwocie 804,03 zł),

A nadto od 01.01.2014 r. po 1806,43 zł (tj. średnie krajowe wynagrodzenie za rok 2013r. – 2610,46 zł - renta z tytułu nieudolności do pracy przyznana do 31.12.2015 r. w kwocie 804,03 zł), płatne do 10-go każdego miesiąca z odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat poczynając od miesiąca stycznia 2014 r.

Powyższe raty płatne są z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty - zgodnie z dyspozycją art. 481 § 1 i 2 k.c. zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§ 1). Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (§ 2).

Odnośnie żądania skapitalizowania świadczenia renty wyrównawczej za okres od sierpnia 2006 r. do 30 listopada 2009 r. uwzględniającej kwotę renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od sierpnia 2006 r. do 30 listopada 2007 r. w kwocie 100,- zł, wskazuje się, iż żądanie to jest nieuprawnione. Zgodnie z art. 447 k.c. z ważnych powodów sąd może na żądanie poszkodowanego przyznać mu zamiast renty lub jej części odszkodowanie jednorazowe. Dotyczy to w szczególności wypadku, gdy poszkodowany stał się inwalidą, a przyznanie jednorazowego odszkodowania ułatwi mu wykonywanie nowego zawodu. Przyjmuje się, iż konieczną przesłanką dopuszczalności odstępstwa od ogólnej zasady przyznania renty odszkodowawczej i zastosowania wyjątku w postaci jednorazowego odszkodowania jest istnienie ważnych powodów. Powód wymieniony w art. 447 k.c., ma jednak charakter przykładowy, orzecznictwo zaś przyjmuje, że kryterium oceny istnienia ważnych powodów może stanowić wyłącznie interes uprawnionego do renty. Ważnym powodem w rozumieniu tego przepisu będzie każda istotna, leżąca w interesie poszkodowanego, potrzeba zaspokojenia wydatków. W szczególności może to mieć miejsce w sytuacji, gdy ze względu na ustalone szczególne okoliczności przyznanie jednorazowego odszkodowania zapewni poszkodowanemu zaspokojenie wszystkich potrzeb, dla zaspokojenia których przeznaczona była renta, a równocześnie z punktu widzenia szeroko pojętego interesu poszkodowanego będzie bardziej korzystne dla poszkodowanego niż renta. (patrz: Agnieszka Rzetecka-Gil, Komentarz do art.447 Kodeksu cywilnego, Lex/El. 2011). Powód w niniejszej sprawie w żaden sposób nie odniósł się do powyższej kwestii, zatem przyjąć należy, że przesłanka ważnych powodów wypłaty jednorazowej kwoty nie została wykazana i w tym względzie powództwo podlegało oddaleniu.

Nadto powód żądał zasądzenia na jego rzecz renty z tytułu podwyższanych potrzeb w wysokości 100,- zł miesięcznie za okres od sierpnia 2006 r. do 30 listopada 2007 r. włącznie z odsetkami ustawowymi od poszczególnych rat miesięcznych liczonymi od każdej z rat wynoszącej po 100 zł od dnia następującego po ostatnim dniu miesiąca, za który przypadała rata. W ocenie Sądu żądanie to zasługiwało na uwzględnienie. Powód wykazał, iż w okresie bezpośrednio

po wyjściu ze szpitala wymagał opieki osoby trzeciej, odczuwał dotkliwy ból, wymagane było leczenie, rehabilitacja, stosowanie odpowiedniej diety. Przesłuchani w sprawie świadkowi potwierdzili powyższe okoliczności, nadto biegli sędziowie w wydanej opinii również podali, iż dolegliwości bólowe, jakich powód doznawał w pierwszej fazie po wyjściu ze szpitala były wysokie, w późniejszym zaś średnie. Uzasadniało potrzebę sprawowania nad powodem opieki i pomocy osoby trzeciej przy osobistych czynnościach dnia codziennego jak i stosowania środków przeciwbólowych. Kierując się doświadczeniem życiowym, oraz biorąc za podstawę art. 322 k.p.c. Sąd przyjął, iż w powyższym okresie potrzeby finansowe powoda były wyższe z uwagi na stan zdrowia i kondycję fizyczną, żądana zaś kwota jest adekwatna do tych potrzeb. Żądanie skapitalizowania powyższej kwoty uznać należy za nieuzasadnione z powodów, jak w przypadku żądania skapitalizowania renty wyrównawczej i w tych względów podlegało oddaleniu.

Słuszne okazało się również żądanie ustalenia na podstawie art. 189 k.p.c. odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku jakiemu uległ powód w dniu 11 maja 2006 r. n przyszłość. Stopień obrażeń oraz charakter uszkodzenia ciała jakich doznał powód uzasadniają twierdzenie, iż nie można na dzień dzisiejszy wykluczyć dalszych ewentualnych szkód związanych z przedmiotowym wypadkiem, które mogą ujawnić się w przyszłości, pomimo, że na leczenie powoda, zgodnie z aktualnym stanem wiedzy medycznej, zostało uznane za zakończone. W tym zakresie powództwo uwzględniono jako zasadne.

Ostatecznie Sąd Okręgowy wskazał, iż podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczeń objętych pozewem jest bezpodstawny. Wprawdzie zgodnie z art. 819 §1 i 2 k.c. roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem lat trzech, a w wypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej roszczenie poszkodowanego do ubezpieczyciela o odszkodowanie lub zadośćuczynienie przedawnia się z upływem terminu przewidzianego dla tego roszczenia w przepisach o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym lub wynikłą z niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania (§2), to w niniejszej sprawie bieg terminu przedawnienia został przerwany poprzez zgłoszenie ubezpieczycielowi roszczenia jeszcze przed upływem terminu przedawnienia. W myśl art. 819 §4 k.c. bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia. Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega zgodnie z art.442⁽¹⁾ §1 k.c. przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zdarzenie wyrządzające szkodę powodowi miało miejsce w dniu 11 maja 2006 r., pismem z dnia 13 czerwca 2008 r. powód zgłosił roszczenie zakładowi pracy(...) Sp. o.o. w R., zaś pismem z dnia 6 listopada 2008 r. pozwany po rozpoznaniu sprawy poinformował powoda o przyznaniu zadośćuczynienia w kwocie 15.150,00 zł. Zatem przyjąć należy, iż niewątpliwie nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia roszczeń poprzez zgłoszenie ich ubezpieczycielowi – zgodnie z art. 819 § 4 k.c., a bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym powód otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia, czyli od dnia 6 listopada 2008 r. Pozew zaś w niniejszej sprawie został wniesiony przez powoda w dniu 16 marca 2010 r. – zatem przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 10 grudnia 2013 roku wniósł pozwany- (...) SA w S. – zaskarżając go w części – to jest w punkcie pierwszym co do kwoty 80 000 złotych zasądzonej na rzecz R. G. (1) tytułem zadośćuczynienia oraz w punkcie II wyroku w zakresie renty wyrównawczej zasądzonej na rzecz powoda za zakres od dnia 4 listopada 2007 roku w łącznej kwocie 122 259,14 złotych.

Apelujący postawił skarżonemu wyrokowi następujące zarzuty:

1. naruszenia art. 445 § 1 k. c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy kwotą odpowiednią z tytułu zadośćuczynienia będzie kwota 168 710 złotych w sytuacji, gdy powód z uwagi na stan zdrowia i pomimo obrażeń odniesionych w wypadku jest osobą samodzielną, zachował

możliwość częściowego świadczenia pracy, a nadto zachował możliwość aktywnego pełnienia ról rodzinnych i społecznych;

2. naruszenie art. 444 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i nie uwzględnienie przy ustaleniu wysokości renty wyrównawczej zachowanych przez powoda możliwości pracy i wysokości możliwych do osiągnięcia dochodów przy aktualnym stanie zdrowia powoda, specyfiki i możliwości rynku pracy w najbliższym miejscu zatrudnienia powoda;

3. naruszenie przepisu art. 233 § 1 k. p. c. i dokonanie dowolnej oceny zebranych w sprawie dowodów w szczególności poprzez uznanie, iż następstwa wypadku z dnia 11 maja 2006r. i związane z wypadkiem rozstrój zdrowia fizycznego i psychicznego, w następstwie których powód zmuszony był zmienić swoje dotychczasowe plany życiowe i zawodowe uzasadnia zasądzenie na jego rzecz kwoty łącznie 200 000 złotych z tytułu zadośćuczynienia, a nadto ustalenie, że powód uzyskiwałby wynagrodzenie w wysokości zbliżonej do średniego wynagrodzenia ustalonego przez GUS.

W oparciu o tak postawione zarzuty pozwany wnosił o:

I. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. I i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 88 710 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2013r. i dalej do dnia zapłaty, a nadto zmianę zaskarżonego wyroku w pkt II poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego renty wyrównawczej w kwotach:

1) za okres od 4 listopada 2007r. do dnia 31 grudnia 2007r. po 67,77 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

2) za okres od dnia 1 stycznia 2008r. do dnia 28 lutego 2008r. po 243,90 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty; '

3) za okres od dnia 1 marca 2008r. do dnia 31 grudnia 2008r. po 219,14 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

4) za okres od dnia 1 stycznia 2009r. do dnia 28 lutego 2009r. po 350,69 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

5) za okres od dnia 1 marca 2009r. do dnia 31 stycznia 2009r. po 285,42 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

6) za okres od dnia 1 stycznia 2010r. do dnia 28 lutego 2010r. po 317 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

7) za okres od dnia 1 marca 2010r. do dnia 31 grudnia 2010r. po 289,01 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

8) za okres od dnia 1 stycznia 2011r. do dnia 28 lutego 2011r. po 337,26 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

9) za okres od dnia 1 marca 2011r. do dnia 31 grudnia 2011r. po 316,41 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

10) za okres od dnia 1 stycznia 2012r. do dnia 28 lutego 2012r. po 390,93 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

11) za okres od dnia 1 marca 2012r. do dnia 31 grudnia 2012r. po 336,68 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

12) za okres od dnia 1 stycznia 2013r. do dnia 28 lutego 2013r. po 406,20 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

13) za okres od dnia 11 marca 2013r. do dnia 31 grudnia 2013r. po 377,35 złotych z odsetkami ustawowymi od każdej z miesięcznych rat liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który była należna rata do dnia zapłaty;

14) a następnie rentę wyrównawczą w wysokości 433,17 zł płatną do 10- go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od miesiąca stycznia 2014r.

II. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu przed Sądem I instancji według norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego,

ewentualnie

III. uchylenie wyroku w zaskarżonym punkcie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział I Cywilny,

IV. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego obowiązku zwrotu kosztów procesu przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja złożona przez pozwanego okazała się nieuzasadniona.

Sąd Apelacyjny w całości podziela i uznaje za własne – bez potrzeby powtarzania – zarówno dokonaną przez Sąd I instancji ocenę materiału procesowego, wyprowadzone na podstawie tej oceny ustalenia faktyczne i ich kwalifikację prawną w zakresie możliwych do zastosowania, w ukształtowanych przez powoda przedmiotowych granicach powództwa przepisach prawa. Komplementarnemu i nie wymagającemu uzupełnienia stanowisku Sądu Okręgowego w tej materii skarżący nie przedstawił tego rodzaju zarzutów, które mogłyby je w jakikolwiek sposób zdyskwalifikować.

Zakres kognicji Sądu odwoławczego stosownie do art. 378 § 1 k.p.c., wyznaczają granice apelacji. W tych granicach Sąd ten zobowiązany jest do merytorycznej, kompleksowej oceny zaskarżonego wyroku. Obowiązek ten nie ma wszakże charakteru absolutnego, wyabstrahowanego od treści wyartykułowanych przez skarżącego zarzutów. O ile bowiem, w zakresie naruszenia prawa materialnego treść tych zarzutów ma znaczenie marginalne, o tyle – co się tyczy zarzutów naruszenia prawa procesowego – sąd drugiej instancji jest nimi związany (tak też Sąd Najwyższy w uchwale z dnia

31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07). Innymi słowy, jeśli apelujący zarzutów tego rodzaju nie zgłosi, zagadnienie naruszenia przepisów procesowych pozostawać musi poza sferą zainteresowania tego Sądu, (za wyjątkiem tych przepisów, które przełożyć się mogą na stwierdzenie nieważności postępowania, co w niniejszej sprawie nie zachodzi).

Jedynym podniesionym przez apelującego zarzutem naruszenia przepisów proceduralnych jest zarzut dopuszczenia się przez Sąd Okręgowy naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów w zakresie okoliczności istotnych dla ustalenia wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia oraz wysokości renty wyrównawczej za okres od dnia 4 listopada 2007 roku.

W ocenie Sądu Odwoławczego Sąd Okręgowy nie dopuścił się zarzucanego mu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów, zgodnie z którą sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przepis art. 233 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu treści art. 328 § 2 k.p.c., nakłada na sąd orzekający obowiązek: po pierwsze-wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, po drugie – uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, po trzecie – skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności, po czwarte - wskazania jednoznacznego kryterium oraz argumentacji pozwalającej – wyższej instancji i skarżącemu – na weryfikację dokonanej oceny w przedmiocie uznania dowodu za wiarygodny bądź też jego zdyskwalifikowanie, po piąte – przytoczenia w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia dowodów, na których sąd się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Jak trafnie przyjmuje się w orzecznictwie sądowym, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.09.2002r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy min. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753, 12 kwietnia 2001r., II CKN 588/99, LEX nr 52347, 10 stycznia 2002r., II CKN 572/99, LEX nr 53136).

Zdaniem Sądu odwoławczego apelacja pozwanego ma w istocie charakter polemiczny, kwestionuje dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę dowodów, przedstawiając własną wersję zdarzeń. Subiektywne przeświadczenie pozwanego o wadze i doniosłości poszczególnych dowodów zostało jednak dokonane w oderwaniu od całokształtu okoliczności wynikających z zebranego materiału procesowego, jak również w oderwaniu od argumentacji przedstawionej przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do kwestii przyznanego powodowi zadośćuczynienia przypomnieć wypada, że zgodnie z ustalonym w judykaturze stanowiskiem zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie doznanych przez poszkodowanego wskutek deliktu cierpień fizycznych i psychicznych. Obejmuje ono wszystkie te cierpienia –zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo. Przewidziana w art. 444 § 1 i § 2 k.c. krzywda, za którą sąd może – na podstawie art. 445 § 1 k.c. – przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i cierpienia moralne (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 lipca 1969 roku, I PR 178/69, OSNCP 1970/4/71). Przepisy kodeksu cywilnego nie definiują żadnych kryteriów, jakie należy uwzględniać przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, wypracowała je natomiast judykatura, szczególnie Sądu Najwyższego.

Wskazuje się, że przy określaniu wysokości zadośćuczynienia należy mieć na uwadze, że jego celem jest wyłącznie złagodzenie doznanej przez poszkodowanego krzywdy, wobec czego utrata zdolności do pracy zarobkowej może mieć wpływ na wysokość zadośćuczynienia tylko o tyle, o ile łączy się z poczuciem krzywdy spowodowanej niemożnością wykonywania wybranego i wyuczonego zawodu. Krzywdą w rozumieniu art. 445 jest z reguły trwałe kalectwo poszkodowanego powodujące cierpienia fizyczne, ograniczenie ruchów i wykonywanie czynności życia codziennego. Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia obowiązuje zasada umiarkowania wyrażająca się w uwzględnieniu wszystkich okoliczności oraz skutków doznanego kalectwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 maja 1972 roku, I CR 106/72, niepubl.). Należy mieć także na względzie prezentowane aktualnie w orzecznictwie stanowisko, iż uwzględnienie stopy życiowej społeczeństwa przy określaniu wysokości zadośćuczynienia nie może podważać jego kompensacyjnej funkcji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2006 roku, IV CSK 80/05; także wyrok z dnia 7 marca 2013 roku, II CSK 364/12, OSP 2014/2/16). Podobne stanowisko zajął też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku (ICK 131/03, OSNC 2005/2/40) stwierdzając, że powołanie się przez sąd przy ustalaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia.

Z okoliczności rozpoznawanej sprawy ustalonych w oparciu o znajdującą się w aktach dokumentację medyczną oraz opinię sądowo lekarską Zakładu Medycyny Sądowej C. M. im. L. R. w B. wynika, iż w efekcie wypadku z dnia 11 maja 2006 roku powód doznał zmiążdżenia dalszej części przedramienia lewego, złamania nasady dalszej kości promieniowej lewej ze zmiążdżeniem, przemieszczeniem i ubytkiem kości, złamania dalszej części trzonu kości łokciowej lewej, uszkodzenia nerwu pośrodkowego lewego z ubytkiem, uszkodzenia ścięgna zginacza głębokiego wskaziciela lewego. W związku z doznanymi obrażeniami przebywał na leczeniu w Klinice (...) w S. od 11-16 maja 2006 roku, kiedy to zastosowano leczenie operacyjne: opracowanie chirurgiczne rany, zespolenie nasady dalszej kości promieniowej płytą „T”, uzupełnienie ubytku kości gruzem kostnym, zespolenie trzonu kości łokciowej dwoma drutami Kirschnera śródszpikowo, zszywanie nerwu pośrodkowego i ścięgna zginacza wskaziciela, drenaż rany, założenie szyny gipsowej. Wypisany z zaleceniem dalszego leczenia ambulatoryjnego, w związku z występującymi powikłaniami, ponownie przebywał we wspomnianej wyżej Klinice w okresie 22-25 października 2006 roku i poddany został kolejnemu zabiegowi operacyjnemu: wycięcie stawu rzekomego, uzupełnienie ubytków w nasadzie dalszej kości promieniowej blokiem kości pobranej z prawego talerza biodrowego, zespolenie płytą „T”, założenie szyny gipsowej. Kontynuował leczenie ambulatoryjne, w okresie od 10 kwietnia do 3 maja 2007 roku poddany rehabilitacji leczniczej, w wyniku której nie uzyskano zadowalającej poprawy funkcjonalności dłoni lewej (zaburzenia czucia, ból nadgarstka i płaców dłoni). Powód pozostaje pod opieką poradni chirurgii ręki ze stwierdzeniem ograniczenia ruchomości nadgarstka lewego, osłabienia siły ręki, brakiem czucia w zakresie nerwu pośrodkowego lewego, ograniczeniem pronacji i supinacji. Zdaniem biegłych sądowych uszczerbek na zdrowiu powoda w związku z przebyciem w maju 2006 roku wypadkiem wynosi w chwili obecnej 37% i należy go uznać za trwały. Z uwagi na rozległy charakter doznanych obrażeń oraz czas, jaki upłynął od przedmiotowego zdarzenia rokowanie co do możliwości odzyskania funkcji lewej ręki i nadgarstka w świetle aktualnej wiedzy medycznej jest złe. W następstwie doznanych obrażeń powód praktycznie całkowicie utracił funkcję manipulacyjną lewej ręki. Aktualnie nie jest zdolny do wykonywania jakiejkolwiek pracy wymagającej sprawności obu rąk. Następstwa wypadku spowodowały spadek jego aktywności życiowej, odbiły się destrukcyjnie na jego związku małżeńskim przed wypadkiem funkcjonującym w sposób całkowicie poprawny. Szczegółowe ustalenia Sądu Okręgowego w tym zakresie znajdują oparcie w zeznaniach świadków: M. G., K. G., I. G. oraz zeznaniach powoda. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż powód w chwili wypadku był osobą młodą, w pełni aktywności życiowej, dla którego tak istotne ograniczenia związane z trwałym kalectwem stanowią subiektywnie poważną krzywdę. Należy bowiem pamiętać, że treść art. 455 k.c. pozostawia -z woli ustawodawcy- swobodę sądowi orzekającemu w ustalaniu wysokości zadośćuczynienia i pozwala -w okolicznościach rozpoznawanej sprawy- uwzględnić indywidualne właściwości i subiektywne odczucia osoby pokrzywdzonej (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 maja 1998 roku, IICKN 756/97, niepubl.). Biorąc zatem pod uwagę wszystkie wskazane wyżej okoliczności Sąd odwoławczy uznał, że ustalenie przez Sąd Okręgowy należnego powodowi zadośćuczynienia na poziomie 200 000 złotych znajduje uzasadnienie w okolicznościach sprawy i uwzględnia wszelkie aspekty doznanej przez powoda szkody niemajątkowej. Należy w tym miejscu także zaznaczyć, że zgodnie z utrwalonym w

orzecznictwie poglądem określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia stanowi istotne uprawnienie sądu merytorycznie rozstrzygającego sprawę w pierwszej instancji, który przeprowadzając postępowanie dowodowe, może dokonać wszechstronnej oceny okoliczności sprawy. Korygowanie przez sąd drugiej instancji wysokości zasądzonego już zadośćuczynienia uzasadnione jest tylko wówczas, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1970 roku, III PRN 39/70, OSNCP 1971/3/53). Taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi, a w każdym razie skarżący skutecznie tego nie wykazał.

Podobnie, nie znalazły uznania Sądu Apelacyjnego zarzuty pozwanego odnoszące się do wysokości zasądzonej na rzecz powoda renty wyrównawczej za okres od 4 listopada 2007 roku, a w szczególności postulowane przez apelującego założenie, aby za punkt wyjścia dla określenia należnych powodowi z tego tytułu kwot przyjąć nie średnie wynagrodzenie wg ogłoszeń GUS, a wynagrodzenie najniższe. Co do zasady szkoda w tym zakresie wyraża się różnicą pomiędzy zarobkami, jakie poszkodowany osiągałby w okresie objętym rentą, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (zarobki hipotetyczne), a zarobkami, jakie może realnie osiągnąć bez zagrożenia swego stanu zdrowia i adekwatnie do tego stanu. Renta z art. 444§2 k.c. przysługująca poszkodowanemu, który zachował częściowo zdolność do pracy, powinna odpowiadać różnicy między zarobkami, jakie mógłby osiągać, gdyby nie uległ wypadkowi, a wynagrodzeniem, jakie w konkretnych warunkach jest w stanie uzyskać przy wykorzystaniu swej uszczuplonej zdolności do pracy (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 8 czerwca 2005 roku, VCK 710/04, niepubl.). Zważyć należy, że w chwili wypadku powód miał 27 lat, był więc człowiekiem młodym, który stosunkowo niedawno rozpoczął swoją aktywność zawodową pozostając w zatrudnieniu od września 1996 roku. Przebieg tego zatrudnienia u kolejnych pracodawców wskazuje na jego poważne i rzetelne podejście do pracy, dążenie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w efekcie którego, choć na czas jedynie określony, ale uzyskał zatrudnienie na bardzo korzystnych warunkach finansowych w firmie (...), gdzie miał otrzymywać wynagrodzenie netto w wysokości około 5000 złotych miesięcznie. Taki przebieg aktywności zawodowej powoda do chwili wypadku uzasadnia w ocenie Sądu odwoławczego założenie, iż powód legitymując się coraz większym z latami doświadczeniem zawodowym, byłby w stanie uzyskiwać wynagrodzenie miesięczne w kwocie co najmniej odpowiadającej średniej płacy krajowej, tak jak to uczynił punktem wyjścia swych wyliczeń Sąd Okręgowy. Sytuowanie możliwości zarobkowych powoda na poziomie najniższej płacy krajowej, jak chciałby tego pozwany, nie znajduje w okolicznościach sprawy żadnego uzasadnienia.

Reasumując, żaden z podniesionych przez apelującego zarzutów-naruszenia art. 233§1 k.p.c., art. 444§2 k.c. oraz art. 445 k.c.-nie okazał się uzasadniony, co skutkowało oddaleniem apelacji (art. 385 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelującego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 2 ust.3, §6 pkt 7, § 13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz.490).

M. Iwankiewicz W. Kaźmierska M. Sawicka